

بازخوانی مجدد ماهیت اقتصاد اسلامی

نویسنده:

عطاءالله رفیعی آتانی

منتشر شده در:

دو فصلنامه معرفت اقتصاد اسلامی؛ شماره ۷

چکیده:

سوال از چیستی و ماهیت اقتصاد اسلامی همواره از دغدغه‌های محققان اقتصاد اسلامی بوده است. گرچه در زمینه تبیین ماهیت اقتصاد اسلامی مباحث زیادی مطرح شده، هنوز ابهام‌هایی در این زمینه وجود دارد. در این مقاله برای بازخوانی مجدد ماهیت دانش اقتصاد اسلامی، به دسته بندی، بررسی و نقد رویکردهای مختلف در تعیین ماهیت اقتصاد اسلامی می‌پردازیم. بر اساس دسته‌بندی صورت گرفته در مقاله، رویکرد محققان اقتصاد اسلامی در مورد ماهیت این دانش را می‌توان بر مدار چهار مقوله موضوع، منبع، غایت و پژوهشگر توضیح داد. فرضیه ما در این مقاله این است که ملاک منبع شناخت البته منابع کامل شناخت یعنی عقل و نقل با تفسیر آیت الله جوادی آملی، ملاک منطقی تری برای هویت بخشی به دانش اقتصاد اسلامی در دوران معاصر است. برای اثبات این فرضیه، علاوه بر استدلال‌های منطقی به مجموعه‌ای از آثار مکتوب در قلمرو اقتصاد اسلامی که عملاً بر مبنای معرفت شناختی مذکور شکل گرفته استناد شده است.

کلید واژه‌ها:

اقتصاد اسلامی، اقتصاد دینی، منابع شناخت، عقل و نقل، روش شناسی، فلسفه اقتصاد اسلامی، ماهیت اقتصاد اسلامی